

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **Společnost ochránců životního prostředí**, se sídlem Nerudova 34, Litoměřice, zastoupeného Mgr. et Mgr. Simonou Pavlicovou, advokátkou se sídlem Foersterova 712, Frýdek – Místek, proti žalované: **Správa chráněné krajinné oblasti České středohoří**, se sídlem Michalská 260/14, Litoměřice, za účasti osob zúčastněných na řízení: **1) Ústecký kraj**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, **2) Město Litoměřice**, se sídlem Mírové náměstí 15/7, Litoměřice, **3) Povodí Labe, státní podnik**, se sídlem Víta Nejedlého 951, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 2. 2007, čj. 00502/CS/2007, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 1. 2008, čj. 15 Ca 52/2007 - 70

t a k t o :

- I. Kasační stížnost ze dne **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Městský úřad Litoměřice, odbor životního prostředí (orgán ochrany přírody), povolil rozhodnutím ze dne 15. 12. 2006, čj. 2650/06-ŽP, za tam stanovených podmínek kácení stromů a keřů rostoucích mimo les v katastrálním území Litoměřice na vyjmenovaných pozemcích v úseku pravého břehu toku Labe po okružní křižovatku Žernosecká, v rámci realizace stavby „II/247 – Přivaděč k průmyslové zóně Prosmuky I. část“, podle předložené dokumentace. Současně uložil žadateli (Ústeckému kraji) povinnost vysadit náhradní dřeviny podle předložené projektové dokumentace a po dobu pěti let zajistit následnou péči o nově vysázené dřeviny ve stanoveném rozsahu.

Žalovaná změnila k odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 5. 2. 2007, čj. 00502/CS/2007, rozhodnutí orgánu ochrany přírody v chybném označení parcely a nepřesném pojmenování některých druhů dřevin určených ke kácení, v ostatních částech ponechala napadené rozhodnutí nezměněné.

II.

Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji rozsudkem ze dne 30. 1. 2008, čj. 15 Ca 52/2007 - 70, zamítl.

Krajský soud mj. odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, sp. zn. 7 A 139/2001 (č. 379/2004 Sb. NSS), a ze dne 19. 6. 2007, čj. 5 As 19/2006 - 59, a konstatoval, že žalobce jako občanské sdružení zabývající se ochranou jednotlivých složek životního prostředí není nositelem práv a povinností vyplývajících z práva hmotného a může účinně namítat pouze zkrácení na svých procesních právech (§ 65 odst. 2 s. ř. s.). Žalobce naopak není oprávněn namítat porušení jakýchkoli hmotných práv, a soud k jeho námitkám nemůže posuzovat soulad rozhodnutí s hmotněprávními normami. Krajský soud proto uvedl, že se nemůže zabývat námitkami, zda bude mít stavba, kvůli níž bylo povoleno kácení dřevin, negativní dopad na životní prostředí na území Chráněné krajinné oblasti České středohoří a Města Litoměřice. Rovněž tak nemůže zkoumat, zda by byla z hlediska životního prostředí a vynaložených investic výhodnější jiná varianta provedení stavby. Nemůže se zabývat ani otázkou, zda schválený záměr měl být posuzován z hlediska zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“). Všechna tato hlediska se posuzují v rámci územního či stavebního řízení na stavbu přivaděče k průmyslové zóně, vztahují se k jinému předmětu řízení, a proto nemají souvislost se zákonnými předpoklady pro povolení kácení dřevin. Konečně pak krajský soud uvedl, že se nemůže zabývat ani rozsahem náhradní výsadby, který byl stanoven v rozhodnutí o povolení kácení dřevin. Žalobce totiž v této souvislosti nenamítl zkrácení svých procesních práv, ale pouze nezákonnost části výroku o povolení kácení dřevin.

Krajský soud neshledal porušení procesních práv žalobce k námitce nedostatečného posouzení důvodů pro kácení předmětných stromů ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“). S námitkami vznesenými žalobcem v průběhu původního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin, které vyústilo v rozhodnutí orgánu ochrany přírody ze dne 19. 10. 2005, čj. ŽP/2798/B/05, se tento správní orgán vypořádal. Orgán ochrany přírody vycházel nejen z výsledků územního řízení, v němž bylo rozhodnuto o západní variantě umístění předmětné stavby, ale navíc sám uvedl důvody, proč je tato varianta přínosná. Otázkou závažnosti důvodů ke kácení dřevin ve smyslu § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny se tedy dostatečně zabýval a vypořádal se tak s námitkou vznesenou ve správním řízení. Správností závěru, který v tomto směru správní orgán učinil, se městský soud k žalobě občanského sdružení zabývat nemůže. Posuzování jednotlivých variant provedení příslušné stavby bylo předmětem územního řízení, a proto nelze orgánu ochrany přírody vytýkat, že tuto otázku ve svém rozhodnutí opomněl.

III.1

Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozhodnutí krajského soudu kasační stížností. Dovolal se stížních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tj. vad řízení spočívajících v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit, podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí soudu a podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Stěžovatel především namítl, že žalovaná vycházela z nesprávného skutkového stavu a z nesprávného dokazování, což se projevilo v nesprávných právních závěrech. Žalovaná se podle něj „*vůbec nezabývala zásadní skutečností v řízení a v souladu s jinými právními předpisy nechránila zájmy státu a společnosti fyzických a právnických osob*“. Jako zavádějící a zmatečné označil tvrzení žalované [pozn. NSS: *pravděpodobně je myšlen krajský soud*], že by mohl namítat nezákonnost správního rozhodnutí jen pokud by tvrdil, že byla zkrácena jeho procesní práva. Porušení hmotných práv, jejichž nositelem je stěžovatel, ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s. ze svého zákonného dopadu nevylučuje. K odkazu krajského soudu na soudní rozhodnutí z roku 2004 a 2007, stěžovatel podotkl, že judikáty jsou právně nezávazné a přednost má vždy aktuální právní norma a konkrétní skutkové a právní okolnosti jednotlivého případu.

Podle stěžovatele se měl krajský soud zabývat tím, zda zamýšlený záměr musel projít zjišťovacím řízením v souladu s § 7 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. V tomto ohledu chybělo pro rozhodnutí žalované stanovisko EIA jako odborný podklad, vyžadovaný podle § 10 odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Stěžovatel namítl, že není zřejmé, jakými úvahami byla žalovaná při správním řízení vedena a vydání rozhodnutí považuje za rozporné s § 3 odst. 4 a § 47 odst. 3 správního řádu. Podle stěžovatele „*Výše zmíněná norma je nejen hmotnou, nýbrž i procesní normou*“, proto se měl krajský soud s odpovídajícími žalobními námitkami řádně vypořádat. Krajský soud však námitky bez řádného odůvodnění zamítl. Stěžovatel připomněl, že zamýšlená stavba spadá pod bod 9.1, kategorie II, přílohu č. 1 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, neboť šířka silnice činí 10,5 m. Stěžovatel namítl i nesprávnost závěru krajského soudu, podle něž stavba přivaděče nemá souvislost se zákonnými předpoklady pro povolení kácení dřevin, a uvedl, že předmětné dřeviny se kácení právě z důvodu stavby silnice.

Dále stěžovatel zpochybnil závěr krajského soudu, podle něž stěžovatel nenamítl zkrácení na svých procesních právech. Stěžovatel polemizoval i s výkladem povinnosti správního orgánu uložit v rozhodnutí náhradní výsadbu nebo odvodů do rozpočtu obce. Z § 9 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny vyplývá, že pokud orgán ochrany přírody neuloží provedení náhradní výsadby, je ten, kdo kácí dřeviny, povinen zaplatit odvod do rozpočtu obce. Stěžovatel připomněl, že krajský soud v usnesení o přiznání odkladného účinku jeho žalobě uvedl, že vykácením dřevin by nastala nevratná situace; krajský soud je proto povinen zabývat se těmito otázkami a vypořádat se s dalšími souvisejícími námitkami stěžovatele. Uložená náhradní výsadba je podle stěžovatele nedostatečná, protože za 17 vzrostlých stromů a 1 800 m² keřů má být vysázeno pouhých 13 sazenic nových stromů a žádné keře. Stěžovatel zdůraznil, že obecným trendem v České republice je z důvodů nevratné ekologické újmy vysazovat za vykácené stromy a keře mnohem více zeleně, aby tak došlo k zachování práv občanů na příznivé životní prostředí.

Stěžovatel krajskému soudu vytkl i nedostatečné vypořádání žalobní námitky týkající se posouzení závažnosti důvodů k vykácení dřevin podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Podle stěžovatele není závažným důvodem k vykácení hodnotných dřevin tvrzení, že příslušná stavba je v souladu s územním plánem a přispěje ke zlepšení automobilové dopravy. Orgán přírody a krajiny má chránit přírodu a životní prostředí před zvýšením frekvence automobilové dopravy při stavbě dálnice středem města, nikoliv ji podporovat, navíc při existenci výhodnějších variant obchvatu středu města. Žalovaná nezjistila dostatečně skutečný stav věci a porušila tak nejen zákon o ochraně přírody a krajiny, ale i správní řád. Tímto postupem bylo porušeno také právo na příznivé životní prostředí podle článku 35 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) nejen stěžovatele, ale i občanů Litoměřic a přilehlého okolí, neboť rozhodnutí je v rozporu se zákony, které ve smyslu článku 41 Listiny určují meze práva na příznivé životní prostředí. Existence práva na příznivé životní prostředí vyplývá i z § 70 odst. 1

zákonu o ochraně životního prostředí, podle něhož se ochrana přírody uskutečňuje za přímé účasti občanů prostřednictvím občanských sdružení, mezi něž patří i stěžovatel.

Stěžovatel dále namítl, že žalovaná ani krajský soud nebraly v potaz pochybení týkající se nedodržení zákonných lhůt pro přerušení řízení za účelem doplnění podkladů rozhodnutí. Lhůta k doplnění podkladů pro rozhodnutí byla žadateli o povolení kácení dřevin stanovena do 31. 8. 2006, podklady však byly doplněny až dne 9. 11. 2006, aniž by toto procesní pochybení bylo vysvětleno a napraveno. Žalovaná navíc podle stěžovatele při posuzování závažnosti důvodů podle § 8 zákona o ochraně přírody a krajiny vybočila ze zákonných mezí správního uvážení, nezjistila spolehlivě skutečný stav věci a rozhodla o umístění stavby do biotopů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

Závěrem stěžovatel namítl, že krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek, ale později žalobu bez řádného odůvodnění zamítl. V mezidobí před nařízením jednání ve věci přitom stěžovatel zjistil místním šetřením, že žalovaná [pozn. NSS: *pravděpodobně se jedná o žadatele (stavebníka), tj. v soudním řízení v pozici osoby zúčastněné na řízení 1*)] nebrala odkladný účinek žaloby v potaz a dřeviny v době vegetace na jaře 2007 vykácela. Tím podle stěžovatele došlo nejen k porušení usnesení krajského soudu o přiznání odkladného účinku žalobě, ale též civilních a trestních norem. Skutečnost, že vykácení bylo provedeno v období, ve kterém se obecně kácet nesmí, zakládá domněnku, že bylo provedeno bez odborné kontroly. Ani s touto námitkou se krajský soud vůbec nevyřadil.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel zároveň navrhl, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Usnesením ze dne 15. 5. 2008, čj. 6 As 18/2008 - 99, Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného kasační stížnosti zamítl.

III.2

Žalovaná navrhla zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné. Mimo jiné připomněla, že s ohledem na existenci pravomocného územního rozhodnutí ze dne 6. 12. 2001, čj. SU/2176/01/Be, které nyní posuzovanému řízení předcházelo, nebyl důvod zabývat se otázkou, zda měl být záměr posouzen z hlediska vlivu na životní prostředí (EIA). K námitce povinnosti uložení náhradní výsadby a její dostatečnosti odkázala na dikci § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny a poukázala na skutečnost, že náhradní výsadba byla žadateli uložena. Rovněž k námitkám týkajícím se negativního dopadu záměru na životní prostředí připomněla, že tyto otázky byly řešeny v jiných samostatných řízeních, v nichž byl stěžovatel ostatně účastníkem, a to se závěry, podle nichž je záměr uskutečnitelný. K zásahu do biotopů zvláště chráněných organismů disponuje stavebník pravomocnými výjimkami (výjimka ze základních ochranných podmínek zjištěných zvláště chráněných druhů organismů v kategorii kriticky ohrožené druhy a v kategorii silně ohrožené druhy, včetně zásahu do jejich biotopu při realizaci a provozování stavby byla stavebníku udělena rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 10. 7. 2003, čj. MŽP/34426/03-620/8695/03 a výjimka v kategorii ohrožené druhy byla udělena rozhodnutím žalované ze dne 19. 12. 2002, čj. 5043/150/02-Mo).

III.3

Osoba zúčastněná na řízení 1) se ztotožnila se závěry krajského soudu a navrhla zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné. Uvedla, že o provedení kácení dřevin byl orgán ochrany přírody informován a při této realizaci byl přítomen stavební dozor. Odstranění dřevin částečně realizovala z bezpečnostních důvodů SDC Ústí na Labem.

Osoby zúčastněné na řízení 2) a 3) se ke kasační stížnosti nevyjádřily.

III.4

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že v daném případě byla žaloba věcně projednána, a proto kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení, nepřichází pojmově v úvahu. Tento důvod je u kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu z povahy věci vyloučen, neboť dopadá pouze na taková rozhodnutí, jimiž se řízení před krajským soudem končí, ovšem nikoliv věcným rozhodnutím. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., je pak ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004 - 98, č. 625/2005 Sb. NSS). Za kasační důvody proti rozhodnutí soudu ve věci samé tedy v nyní posuzované věci přichází v úvahu pouze kasační důvody definované v § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s.

Stěžovatel především namítl, že krajský soud [*pozn. NSS: stěžovatel jej označil jako žalovanou*] posoudil nesprávně rozsah jeho aktivní žalobní legitimace, kterou zredukoval na možnost tvrzení porušení stěžovatelových procesních práv, přičemž se nepřipadně odvolal na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud v této souvislosti podotýká, že jakkoliv v českém právním řádu nepůsobí rozsudky jako precedent ve smyslu závazné normy pro rozhodování v obdobných případech, odráží námitka stěžovatele určité nepochopení funkce judikatury. Přes nedostatek formální závaznosti má i v českém právním řádu rozhodovací činnost soudů význam překračující její závaznost v konkrétní rozhodované věci. Pokud by soudy předchozí judikaturu zcela ignorovaly, pak by se dostávaly do rozporu s hodnotami právní jistoty, předvídatelnosti práva a ochrany důvěry v konzistentní soudcovské rozhodování (srov. např. Kühn, Z., Bobek, M., Polčák, R. (eds.) *Judikatura a právní argumentace. Teoretické a praktické aspekty práce s judikaturou*, Praha, 2006, Auditorium, str. 113 an.). Rozhodnutí vrcholných soudů, jakkoliv nemají precedenční účinky, je třeba respektovat v případech, kdy soud posuzuje skutkově i právně analogickou věc. Třebaže jde o rozhodnutí v jednotlivé konkrétní věci, zpravidla působí i jako interpretační vodítko při rozhodování ve skutkově a právně obdobných věcech. Podpořil-li proto krajský soud své právní závěry v konkrétní věci odkazy na přílehu a ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, lze jeho postup označit naopak za žádoucí. Nejvyšší správní soud tedy neshledal stížní námitku důvodnou.

V této souvislosti stěžovatel vytkl krajskému soudu i nesprávné posouzení rozsahu jeho žalobní legitimace. Krajský soud vyslovil její nedostatek ve vztahu k námitkám stěžovatele zpochybňujícím závažnost důvodů pro povolení kácení dřevin, vhodnosti jiné varianty záměru z hlediska ochrany životního prostředí a vynaložených investic, dostatečnosti rozsahu uložené náhradní výsadby a k námitkám porušení povinnosti podrobit záměr posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA).

Nejvyšší správní soud konstatuje, že tyto závěry krajského soudu k rozsahu žalobní legitimace, vycházející z § 65 odst. 2 s. ř. s. a z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudky ze dne 29. 7. 2004, čj. 7 A 139/2001 - 67, č. 379/2004 Sb. NSS, ze dne 7. 12. 2005, čj. 3 As 8/2005 - 118, č. 825/2006 Sb. NSS, či přímo ve vztahu ke stěžovateli ze dne 30. 1. 2008, čj. 8 As 31/2006 - 78 a ze dne 16. 7. 2008, čj. 8 As 35/2007 - 92, www.nssoud.cz),

byly správné a v souladu se zákony i s mezinárodními závazky České republiky. Je-li žalobcem ve správním soudnictví občanské sdružení, jehož hlavním posláním je podle stanov ochrana přírody a krajiny, může úspěšně namítat nezákonnost rozhodnutí především potud, tvrdí-li, že v řízení byla zkrácena jeho procesní práva. Podle § 65 odst. 2 s. ř. s. může žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která mu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Stěžovatel, který je občanským sdružením, neměl žalobní legitimaci podle § 65 odst. 1 s. ř. s., nemohl být proto zkrácen na svých hmotných právech. Stěžovateli však zákon přiznává postavení účastníka v řízení o ochraně přírody a krajiny (§ 27 odst. 2 správního řádu, § 70 a 71 zákona o ochraně přírody a krajiny), jakkoliv by jinak účastníkem takového řízení nebyl (§ 27 odst. 1 správního řádu), aby v něm prosazoval a obhajoval zájmy veřejnosti, zejména na ochraně životního prostředí. Stěžovatel se však může účinně domáhat ochrany jen proti tvrzenému porušení těch vlastních práv, na nichž byl zkrácen. Namítl-li stěžovatel porušení hmotných práv, tj. skutečnosti zpochybňující výrok rozhodnutí z hlediska závažnosti důvodů pro povolení kácení dřevin, vhodnosti jiné varianty záměru z hlediska ochrany životního prostředí a vynaložených investic, dostatečnosti rozsahu uložené náhradní výsadby a či porušení povinnosti podrobit záměr posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí, odkazuje Nejvyšší správní soud nejen na své výše závěry k otázce hmotněprávních námitek občanských sdružení v soudním řízení, ale i na citovanou judikaturu.

Nejvyšší správní soud dále připomíná, že § 8 odst. 1, věta druhá, zákona o ochraně přírody a krajiny, svěřuje orgánu ochrany přírody při rozhodování, zda povolí kácení dřevin, určitý prostor pro vlastní úvahu a správní soudy musí tuto skutečnost respektovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2007, čj. 4 As 10/2007 - 109, www.nssoud.cz). Pro povolení kácení dřevin musí existovat závažné důvody a musí mu předcházet vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Z rozhodnutí orgánu ochrany přírody pak musí být patrné, jakou úvahou se správní orgán při posouzení těchto otázek řídil a zda význam dřevin na straně jedné i závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé dostatečně zhodnotil. Nejvyšší správní soud přitakává krajskému soudu v názoru, že orgán ochrany přírody těmito povinnostem ve svém rozhodnutí dostal. Závažný důvod pro pokácení dřevin shledal orgán ochrany přírody v existenci pravomocného územního rozhodnutí o umístění plánované stavby a v souladu záměru s územním plánem, který předpokládá pozitivní dopady na zlepšení stavu automobilové dopravy v úseku návaznosti na stávající silnici. Nejvyšší správní soud pak neposoudil tyto stížní námítky jako důvodné.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že byl zkrácen na právu na příznivé životní prostředí. Takové právo mu totiž jako právnické osobě z povahy věci náležet nemůže a náleží jen fyzickým osobám jako biologickým organismům (srov. č. 379/2004 Sb. NSS). Tento závěr zastává i Ústavní soud, který v usnesení ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 282/97 (<http://nalus.usoud.cz>), konstatoval, že článek 35 Listiny základních práv a svobod, zakotvující právo na příznivé životní prostředí a včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů, nelze vztahovat na právnické osoby, neboť článek 35 Listiny hovoří o právu na příznivé životní prostředí, jako právu příslušejícím pouze fyzickým osobám, které na rozdíl od právnických osob podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí. Namítl-li stěžovatel porušení hmotných práv či práv jiných subjektů předmětného správního řízení nebo občanů přilehlého okolí, odkazuje Nejvyšší správní soud na závěry, které vyslovil k otázce postavení občanských sdružení v soudním řízení. K této námitce Nejvyšší správní soud dále připomíná § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovatel tuto námitku nevznesl v žalobě, resp. v zákonné lhůtě pro její rozšíření [§ 71 odst. 2 s. ř. s.], proto se jedná z pohledu přezkumu kasačním soudem

o nové důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož řízení má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Takový důvod kasační stížnosti je nepřipustný.

Nejvyšší správní soud nemohl zohlednit ani námitku, podle níž krajský soud nepřihlédl k pochybení spočívajícímu v nedodržení zákonných lhůt pro doplnění podkladů rozhodnutí. Tuto námitku vznesl stěžovatel poprvé dne 30. 1. 2008 při ústním jednání krajského soudu ve věci samé. Námitka tak nebyla uplatněna v zákonné lhůtě pro rozšíření žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.), a je proto z pohledu soudního přezkumu uplatněna opožděně. Na tuto skutečnost ostatně poukázal v napadeném rozsudku i krajský soud. Jedná se tak o nové důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož řízení má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Takové důvody kasační stížnosti jsou nepřipustné (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnými ani námitky nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu spočívající v nedostatečnosti odůvodnění rozhodnutí a vypořádání se s jeho žalobními námitkami [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána tehdy, pokud soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS), dále takové rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud konstatuje, že žádná ze shora takto specifikovaných skutečností způsobujících nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů nenastala, neboť v posuzované věci je z odůvodnění rozsudku krajského soudu zcela zřejmé, proč nepřisvědčil námitkám stěžovatele, z jakých právních úvah vycházel a proč se ztotožnil s právním názorem žalovaného. Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku poukázal na konkrétní důvody nepřipustnosti některých stěžovatelových námitek, přípustné žalobní námitky řádně zhodnotil a uvedl, proč argumentaci stěžovatele nepřisvědčil.

Stěžovatel dále namítl překvapivost rozhodnutí krajského soudu s ohledem na pozitivní rozhodnutí o odkladném účinku žaloby. Nejvyšší správní soud připomíná, že přiznání odkladného účinku žalobě nikterak nepředjímá postup soudu při rozhodování o věci samé. Rozhodnutí o odkladném účinku žaloby je rozhodnutím, které je podle své povahy dočasné (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, čj. 5 As 52/2004 - 172, č. 507/2005 Sb. NSS); jeho přiznáním se pouze pozastavují účinky napadeného rozhodnutí správního orgánu do skončení řízení před soudem (§ 73 odst. 3 s. ř. s.). Takové rozhodnutí nikterak nepředjímá výsledek soudního řízení.

Na okraj Nejvyšší správní soud k tvrzení stěžovatele o pokácení dřevin přes přiznání odkladného účinku žalobě doplňuje, že tato skutečnost není právně významná z hlediska přezkumu zákonnosti rozsudku krajského soudu kasačním soudem.

Stěžovatel rovněž obecně namítl, s odkazem na § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech. Nejvyšší správní soud připomíná, že soudní přezkum ve správním soudnictví není co do svého rozsahu přezkumem neomezeným. Správní soudy přezkoumávají žalobou napadená správní rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), tzn. skutkových či právních důvodů, pro které žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Je proto nezbytné, aby stěžovatel rozhodné skutečnosti, které podle jeho názoru odůvodňují zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, v podané žalobě konkrétně uvedl, protože jenom

tak se jimi může soud kvalifikovaně zabývat. Toto stěžovatel neučinil, pouze obecně odkázal na nedostatečně zjištěný skutkový stav. Míře konkrétnosti uplatněných žalobních bodů nutně odpovídá odůvodnění soudního rozhodnutí (srov. již výše citované rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, čj. 8 As 31/2006 - 78, a ze dne 13. 6. 2007, čj. 5 As 73/2006 - 121, www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud proto neshledal ani tuto stížní námitku důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal napadený rozsudek krajského soudu zákonným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované, které by právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti podle obsahu spisu nevznikly. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. prosince 2008

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu